

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehou, Ph.D., v právní věci **žalobkyně: J. M.**, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 6. 2009, č. „X“, o starobním důchodu,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 6. 2009, č. „X“, o starobním důchodu, kterým jí žalovaná zamítla žádost o starobní důchod pro nesplnění podmínek dle ust. § 31 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), s odůvodněním, že přes dodatečně provedený zápočet doby pojištění v celkovém rozsahu 3 dny žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění 25 let pojištění, nýbrž pouze 24 roků a 180 dní pojištění.

V žalobě uvedla, že nesouhlasí s nepřiznáním starobního důchodu. V současné době je v evidenci úřadu práce a pojištění za ni hradí stát, přičemž rok žije venku na ulici a je bezdomovec. Dále žalobkyně uvedla, že je poživatelkou sociálních dávek, když má zhoršený zdravotní stav, díky čemuž se cítí velmi špatně a je na neschopence. Trpí bolestmi páteře, kterou má již několik let nemocnou, dále má bolesti kyčlí a kolene. Vedle toho pravou nohu má hodně nateklou, dostává teploty a taky má křeče v lýtkách a chodidlech. Se svým ošetřujícím lékařem MUDr. M. je žalobkyně spokojená, ovšem s Okresní správou sociálního

zabezpečení v Ústí nad Labem nikoliv, protože již několik let jí nepřeje pobírání důchodu. Žalobkyně nechápe, proč jí není přiznán starobní důchod, když jí bude 59 let a vychovala 1 dítě.

Na podporu svých tvrzení pak žalobkyně soudu zaslala 2 potvrzení o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a o poskytování podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci ze dne 14. 10. 2009.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl pro nedůvodnost.

K věci blíže uvedla, že žalobkyně byla naposledy zaměstnána v květnu 1991. Od té doby již nevykonávala žádnou výdělečnou činnost a byla vedena jako uchazeč o zaměstnání. Doba pojištění jí byla započtena podle dokladů založených v evidenci žalované s tím, že do 31. 12. 1995 jí byla do doby pojištění zhodnocena doba nezaměstnanosti a z doby evidence uchazečů o zaměstnání po 31. 12. 1995 má započteny podle ust. § 5 odst. 1 písm. n) zákona o důchodovém pojištění 3 roky pojištění. Žádnou jinou dobu pojištění žalobkyně neprokázala. Ke dni 3. 12. 2008 tak nezískala potřebných 25 let pojištění a nárok na starobní důchod podle ust. § 31 zákona o důchodovém pojištění jí proto nevznikl. Dále žalovaná podotkla, že žalobkyně sice ještě dodatečně prokázala 8 dní zaměstnání v době od 7. 4. 1975 do 14. 4. 1975, ale ani s touto dobou nesplnila podmínku získání nejméně 25 let pojištění. Vedle toho žalovaná podotkla, že žalobkyně žádostí ze dne 23. 7. 2010 se následně domáhala přiznání invalidního důchodu, avšak tato její žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 29. 9. 2010 s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem ze dne 19. 8. 2010 není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu její pracovní schopnost klesla pouze o 10%.

Z právě uvedených skutečností je dle žalované zřejmé, že žalobkyně je schopna výdělečné činnosti, ale od roku 1991 se jí evidentně vyhýbá, a proto jí byl správně zamítnuta žádost o přiznání důchodu dle ust. § 31 zákona o důchodovém pojištění, neboť podmínku 25 let pojištění žalobkyně nesplňuje. Zároveň je zřejmé, že žalobkyně se domáhá přiznání jakéhokoliv důchodu bez ohledu na to, že podmínky nároku stanovené zákonem nesplňuje.

V následně učiněné replice žalobkyně zopakovala, že má dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podložený lékařskými nálezy, které současně soudu v kopiích spolu s replikou zaslala.

Při ústním jednání před soudem žalobkyně zdůraznila, že její finanční situace je velmi obtížná, nikoho nemá, je bez peněz a bez bytu a také má velmi špatný zdravotní stav. Díky tomuto špatnému zdravotnímu stavu, který má zdokumentovaný zdravotními zprávami, ostatně nemohla v minulosti řádně pracovat. K dotazu soudu pak žalobkyně uvedla, že není schopna prokázat delší dobu pojištění, než z jaké vychází žalovaná, když ani nenamítá, že by dosáhla potřebné doby pojištění. Žalobkyně připustila, že potřebnou dobu pojištění nesplnila právě pro svůj špatný zdravotní stav. Žalobkyni však s ohledem na její věk a zdraví nikdo zaměstnat nechce.

Pověřená pracovnice žalovaná při tomtéž ústním jednání před soudem setrvala na názoru, že žalobu je třeba zamítnout, když žalobkyně ani v soudním řízení neprokázala dosažení potřebné doby pojištění, když zjištěnou dobu pojištění ani ve správním řízení nerozporovala.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není naprosto důvodná.

Již v úvodu odůvodnění soud zmínil, že žalobou je napadáno rozhodnutí žalované, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o starobní důchod pro nesplnění podmínek podle ust. § 31 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.

Ust. § 31 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona o důchodovém pojištění má přímou návaznost na ust. § 28 téhož zákona, dle kterého platí, že pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popř. splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně. Z právě předestřené zákonné úpravy podmínek vzniku nároku na starobní důchod bezpochyby vyplývá, že ke vzniku nároku na starobní důchod je zapotřebí současně splnit minimálně dvě podmínky, a to jednak získat potřebnou dobu pojištění a zároveň dosáhnout stanoveného věku.

Délku potřebné doby pojištění a stanovení věku pro vznik nároku na starobní důchod před dosažením důchodového věku přitom mj. upravuje právě již shora citované ust. § 31 odst. 1 písm. a) a b) zákona o důchodovém pojištění, dle kterého platí, že pojištěnec má nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky.

V daném případě není mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že žalobkyně splnila jednu ze dvou kumulativně stanovených zákonných podmínek pro vznik nároku na starobní důchod dle ust. § 31 zákona o důchodovém pojištění, neboť žalobkyně požádala o přiznání tohoto důchodu od 3. 12. 2008, tedy nejvýše 3 roky do dosažení důchodového věku, když důchodový věk žalobkyně činí 61 let a tohoto věku dosáhne žalobkyně dnem 3. 12. 2011. Ovšem pokud se jedná o získání potřebné doby pojištění v délce 25 let, tak soud se ztotožnil se žalovanou, že žalobkyně tuto druhou zákonem kumulativně danou podmínku pro vznik nároku na starobní důchod před dosažením důchodového věku nesplnila.

Na základě předloženého správního spisu žalovanou, soud totiž zjistil, že žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění 25 let pojištění. K datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. k 23. 6. 2009, totiž byla v osobním listě důchodového zabezpečení žalovanou evidována pouze doba pojištění v rozsahu 24 roků a 180 dní, což je kratší doba pojištění než potřebná doba 25 let pojištění. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že žalobkyně v průběhu správního řízení ani v řízení před soudem netvrdila, natož aby prokazovala, že by dosáhla potřebné délky pojištění v rozsahu 25 let. Potřebné délky pojištění v rozsahu 25 let by přitom žalobkyně nedosáhla ani v případě, pokud by se zohlednilo 8 dní zaměstnání v době od 7. 4.

1975 do 14. 4. 1975, jak správně podotkla žalovaná v písemném vyjádření k žalobě a o čemž již žalovaná vydala samostatné rozhodnutí ze dne 24. 9. 2009, č. „X“, které tvoří obsah předloženého správního spisu a které nebylo napadnuto žalobou u správního soudu.

K získané době pojištění v rozsahu 24 roků a 180 dní (resp. 188 dní) soud uvádí, že z osobního listu důchodového zabezpečení vyplývá, že žalovaná žalobkyni řádně zhodnotila do doby pojištění dobu nezaměstnanosti žalobkyně, kdy byla v evidenci uchazečů o zaměstnání, a to do data 31. 12. 1995 a po datu 31. 12. 1995 jí v zcela souladu s ust. § 5 odst. 1 písm. n) zákona o důchodovém pojištění byly z doby evidence uchazečů o zaměstnání žalovanou započteny 3 roky pojištění, což dle platné právní úpravy byla v případě žalobkyně maximální možná délka.

Podle ust. § 5 odst. 1 písm. n) zákona o důchodovém pojištění totiž mj. platí, že pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny osoby vedené v evidenci úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim podpora v nezaměstnanosti či podpora při rekvalifikaci nenáleží, a to v rozsahu nejvýše 3 let, s tím že tato doba se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod. Pro předmětný případ je tak nerozhodné, že žalobkyně je i v současné době vedena v evidenci úřadu práce, jakožto uchazečka o zaměstnání. Žalobkyně byla přitom zaměstnaná naposledy v květnu 1991, od té doby byla již jen vedena jako uchazečka o zaměstnání. Pokud tato skutečnost nyní nepříznivě ovlivňuje posouzení nároku žalobkyně na starobní důchod, musí tyto negativní důsledky nést sama žalobkyně, když ta byla po mnoho let nezaměstnaná, ačkoliv díky svému zdravotnímu stavu nebyla poživatelkou ani částečného invalidního důchodu.

V této souvislosti soud považuje za nutné zdůraznit, že na posouzení důvodnosti žaloby nemůže mít v předmětném případě jakýkoliv vliv ani tvrzení žalobkyně, že již rok žije venku na ulici a je bezdomovec a dále že je poživatelkou sociálních dávek, když má zhoršený zdravotní stav, díky čemuž si nemůže najít zaměstnání. Tyto skutečnosti v projednávané věci nemůže soud nijak zohlednit, když jednoznačně nespádají do podmínek vzniku nároku na starobní důchod, jak jsou vymezeny v ust. § 28 a ust. § 31 odst. 1 písm. a) a b) zákona o důchodovém pojištění a předmětem přezkumu je právě rozhodnutí žalované o starobním důchodu. Proto soud blíže nezjišťoval osobní a majetkové poměry žalobkyně spolu s jejím zdravotním stavem.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soudu tedy nezbylo než žalobu vyhodnotit z hlediska uplatněných žalobních námitek jako nedůvodnou, když žalovaná zcela správně zamítla žádost žalobkyně o starobní důchod s poukazem na ust. § 31 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění pro nedosažení potřebné doby pojištění v rozsahu 25 let. Proto soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Pro úplnost soud však směrem k žalobkyni ještě poznamenává, jí nic nebrání v tom, pokusit se řešit svoji situaci podáním žádosti o odstranění tvrdostí, jež by se mohly vyskytnout při aplikaci zákona o důchodovém pojištění při rozhodování o starobním důchodu v jejím případě u ministra práce a sociálních věcí, který je oproti správním soudům nadán kompetencí, jak vyplývá z ust. § 4 odst. 3 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, odstraňovat případně vzniklé tvrdosti při provádění sociálního zabezpečení, a to na adresu: Na Poříčním právu 1, Praha 2, PSČ 128 00. Dále svoji situaci může řešit žádostí u příslušného obecního úřadu o dávky sociální péče či příslušný úřad práce o dávku státní sociální podpory. A v neposlední řadě má žalobkyně možnost pokusit

dosáhnout potřebné doby pojištění 25 let tím, že by začala vykonávat nějakou výdělečnou činnost, která by jí založila účast na důchodovém pojištění.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat **kasační stížnost** do dvou týdnů po jeho doručení z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

Kasační stížnost se podává u Krajského soudu v Ústí nad Labem a rozhoduje o ní Nejvyšší správní soud. Kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem, což neplatí, má-li sám stěžovatel vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 13. července 2011

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová